
Samtalet om Sverige

29 april - 5 maj 2020

Innehåll

Om bilden av Sverige.....	3
Metod.....	4
Sammanfattning 29 april till 5 maj.....	5
Sverige och covid-19 i internationell nyhetsrapportering	5
Publiceringar om Sverige på digitala plattformar.....	7
Kommunikation i de officiella Sverigekanalerna.....	7
Publiceringar om Sverige i internationella medier.....	8
Publiceringar om Sverige på digitala plattformar	17
Publiceringar om Sverige i allmänhet	17
Publiceringar om Sverige och coronaviruset.....	18
Innehåll och tonalitet i engelskspråkiga tweetar.....	18

Om bilden av Sverige

SI har i uppdrag att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder och identifiera nya tendenser i informationsflöden och desinformation som berör Sverige och svenska förhållanden. Analyserna utgår från:

- hur Sverige uppfattas av en allmänhet eller specifika målgrupper i andra länder,
- samtalet om Sverige i sociala medier och rapportering om Sverige i nyhetsmedier internationellt,
- hur Sverige är eller presterar inom olika områden genom att följa forskning och internationella studier.

Förtroendet för Sverige

Ett land som uppfattas som relevant och förtroendeingivande har bättre förutsättningar att lyckas inom handel och att attrahera investeringar, turism och talanger. Hur ett land uppfattas påverkar också möjligheten för utbyte och samverkan med internationella aktörer. Människor vill i första hand interagera med länder de har förtroende för.

Internationella studier såsom Ipsos *Nation Brands Index* och British Councils *Sources of soft power* visar att det finns ett samband mellan kännedomen om ett land och uppfattningen om detsamma, respektive ett samband mellan uppfattningen om ett land och viljan att handla med och investera i landet samt studera i eller turista där.¹

När det gäller Sverige verkar det finnas ett samband mellan kännedomen om landet och en positiv bild av det. Detta är dock inte en sanning som gäller för alla länder eller som bör tas för given. Studier pekar också på att det finns ett samband mellan förtroendet för Sverige och viljan att handla och investera här, eller besöka Sverige som turist eller student. Även SI:s studier pekar på detta.

Sverige uppfattas som ett demokratiskt, fredlig och säkert land som styrs på ett kompetent och ärligt sätt. Sverige uppfattas också som ett land där medborgarnas fri- och rättigheter respekteras, och jämlikhet är viktigt. Gemensamt för de flesta länder är att ett land som bidrar till det internationella gemensammas bästa uppfattas som förtroendeingivande.²

Sverigebilden i skuggan av coronapandemin

Under en krissituation som coronapandemin påverkas möjligheten att resa, handla och investera i Sverige. Samtidigt nås många människor av nyheter om vårt land. Det är därför viktigt att studera både hur kännedom om och förtroende för Sverige utomlands påverkas.

SI studerar samtalet om Sverige i realtid på sociala medier och rapporteringen om Sverige i internationella redaktionella medier. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser om hur den senare påverkar Sverigebilden. Vi kan dock få viktig information om hur samtalet om Sverige förs kopplat till de faktorer som traditionellt är drivkrafter för den starka bilden av Sverige.

¹ <https://www.ipsos.com/en-us/news-polls/Germany-Retains-Top>, <https://www.britishcouncil.org/research-policy-insight/policy-reports/sources-soft-power>

² SI:s årsrapport utvecklar detta resonemang. www.si.se

Metod

I avsnittet *Publiceringar om Sverige i internationella medier* analyseras innehållet i ett urval av nyhetsartiklar som publiceras om Sverige och covid-19. I analysen inkluderas dels artiklar som publicerats den senaste veckan, dels den senaste veckans mest delade artiklar. De senare kan ha publicerats tidigare. I sammanställningen av vad som publicerats den senaste veckan inkluderas artiklar från de största nyhetsmedierna samt en del andra relevanta medier i respektive land. För detaljer om vilka nyhetskällor som ingår hänvisas till efterföljande noter för respektive land. I sammanställningen av de mest delade artiklarna per språk har SI inte gjort ut ett urval av medier.

För att identifiera och sammanställa de artiklar där Sverige omnämns använder SI ett digitalt analysverktyg. Sökningen innefattar inte endast artiklar som berör Sverige och covid-19, utan samtliga artiklar som publicerats om Sverige i nyhetsmedier på ett visst språk. I samband med genomläsningen av artiklarna görs även en analys av innehåll och tonalitet.

I avsnittet *Publiceringar om Sverige på digitala plattformar* ingår publiceringar på digitala plattformar³ på engelska, spanska, ryska och arabiska. Det material som samlas in är nyhetsartiklar och inlägg på sociala medier, bloggar och forum. Samtliga av dessa källor kallas här *publiceringar*. Engagemang för ett visst inlägg eller en artikel, så som till exempel antal likes/hjärtan/visningar, inkluderas inte i materialet.

SI bevakar kontinuerligt vad som publiceras om Sverige på de fyra ovan nämnda språken, och sedan mitten av mars bevakar vi specifikt vad som skrivs om Sverige i relation till coronaviruset och covid-19 på respektive språk. Denna specifika bevakning görs genom språkspecifika söksträngar där en mängd olika ord som rör covid-19 inkluderas. Söksträngarna är konstruerade så att covid-19-orden behöver nämnas i samma text som Sverigerelaterade (sök)ord. Söksträngen för covid-19-bevakningen granskas kontinuerligt och uppdateras vid behov. Det görs till exempel om nya händelser innebär att samtalet och rapporteringen om covid-19 omfattar fler begrepp och söksträngen behöver utökas, eller om icke-relaterade eller icke-relevanta publiceringar ”läcker in” och söksträngen behöver avgränsas.

³ Med digitala plattformar avses här öppna sociala medier, nyhetsmedier, bloggar, forum, mm.

Sammanfattning 29 april till 5 maj

SI sammanställer veckovis nyhetsrapporteringen om Sverige på olika språk, samtalen om Sverige i sociala medier samt drar slutsatser om kommunikationen i de officiella Sverigekanalerna.

Vi följer nyhetsrapporteringen genom att fånga den senaste veckans publiceringar på utvalda språk och i utvalda nyhetsmedier samt genom att undersöka de mest delade artiklarna i sociala medier. De mest delade artiklarna kan avse både nyhetsmedier och andra texter t.ex. blogginlägg.

Sverige och covid-19 i internationell nyhetsrapportering

Drygt 3,7 miljoner människor har konstaterats smittade av coronaviruset i världen och över 250 000 har avlidit. Antalet döda i Sverige till följd av coronapandemin närmar sig 3 000 personer. Under den senaste veckan har både USA:s president och WHO uttalat sig om Sveriges hantering av coronaviruset. Vissa länder har börjat lätta på restriktioner eller står inför det medan andra länder står inför tilltagande smittspridning.

- Sveriges hantering av covid-19 fortsätter att väcka intresse bland de stora nyhetsmedierna. Den sammanfattande bilden av rapporteringen är att det fortsatt skrivs mycket om Sverige och corona i internationella nyhetsmedier, men att antalet artiklar är något färre den senaste veckan jämfört med tidigare veckor. Utifrån den data SI analyserar ser vi att rapporteringen om Sverige totalt sett har minskat något den senaste veckan. Det publiceras fler artiklar om Sverige totalt sett i USA, Italien, Norge och engelskspråkiga ryska nyhetsmedier och färre artiklar om Sverige i Storbritannien, Frankrike, Ryssland, Polen, Ungern, Tyskland, Spanien, Finland och Danmark.
- Rapporteringen är liksom förra veckoperioden övervägande neutral. På de flesta språk som SI följer bedömer vi att det är en förskjutning i tonalitet en positiv riktning, med betydligt färre kritiska inslag. Exempelvis är det tydligt i Ungern och Italien. I Norden bedöms rapporteringen överlag fortfarande vara neutral, men även här något mer positiv och nyanserad än föregående vecka.
- Det förekommer fortsatt fördjupande beskrivningar av Sverige och Sveriges strategi och vägval i hanteringen av coronapandemin. Sverige beskrivs fortsatt som landet som valt en annan väg, med färre restriktioner. Å ena sidan rapporteras det fortsatt om att allt är som vanligt i Sverige, ”business as usual”, å andra sidan förekommer även fördjupande artiklar där både svenska och internationella experter redogör för vilka åtgärder som vidtagits i Sverige. Vi ser de här två ytterligheterna bland annat i brittisk och amerikansk press där delar av brittisk press tenderar att upprätthålla en bild av att det är fortsatt öppet i Sverige medan amerikansk press ofta nyanserar och djupare beskriver Sveriges strategi.
- WHO:s svar på frågan om hur de ser på Sveriges strategi fått stort genomslag i de flesta länder, särskilt i USA, Storbritannien, Italien och arabiskspråkiga nyhetsmedier. Sveriges strategi lyfts fram av WHO som en möjlig framtida modell för en mer långsiktig hantering

av coronaviruset. Flera av de mest delade artiklarna på engelska lyfter fram uttalandet, ofta med en positiv tonalitet. Uttalandet har tolkats som att WHO berömmar Sveriges hantering.

- Donald Trumps omnämningen av Sverige och särskilt den kritiska tweet ”Sweden is paying heavily for its decision not to lock down” som publicerades 30 april har väckt uppmärksamhet, särskilt i amerikanska nyhetsmedier. Presidentens tweet används som avstamp i längre reportage om Sverige och Sveriges hantering av coronapandemin. Flera artiklar i USA är i det sammanhanget försiktigt positiva till Sveriges strategi, men lyfter vikten av att kontextualisera strategier utifrån inhemska förutsättningar och menar att Sveriges strategi inte skulle fungera i USA.
- Kommunstyrelsen i Lunds beslut om att stänga av stadsparken i Lund och samtidigt passa på att gödsla parken med höngödsel i syfte att hålla undan sista april-firare har fått stor uppmärksamhet internationellt. Nyheten återfinns på alla språk och har framförallt haft en humoristisk underton och i vissa artiklar presenteras som ett exempel på en innovativ lösning.
- När länder nu står inför att lätta på restriktioner används den svenska strategin som exempel i diskussioner om vägval i hanteringen av coronakrisen. Det gäller inte minst i USA men noteras även i andra länder såsom Ungern, Ryssland och Polen. I det sammanhanget beskrivs återigen bakgrunden till den svenska strategin och de förutsättningar som finns i Sverige och den svenska samhällsmodellen, som vi såg mycket av i början av rapporteringen av Sverige och coronapandemi. En del svenska företrädare såsom Lars Trädgårdh och Johan Norberg kommenterar.
- De mer kritiska artiklar som fortsatt förekommer lyfter konsekvenser av den svenska strategin såsom dödstal i Sverige, att Sverige inte lyckats skydda den äldre befolkningen och brist på skyddsutrustning. I vissa sammanhang används citat av Stefan Löfven eller Anders Tegnell för att illustrera att svenska företrädare erkänner misslyckande.
- Den inhemska debatten om ökad testkapacitet samt möjligheten att använda digitala verktyg för att analysera spridningen av viruset syns inte i särskilt stor utsträckning i den internationella rapporteringen om Sverige, med undantag för viss rapportering i de nordiska länderna kring Folkhälsomyndighetens beslut att inte använda den app som tagits fram för smittspårning.
- Jämförelser av antal döda och smittande är fortsatt vanligt förekommande generellt i nyhetsrapporteringen.
- Inhemska svensk kritik bedöms få mindre utrymme. Intern kritik lyfts ibland för att balansera eller nyansera artiklar.
- Uppgiften om att Stockholm redan nu kan vara nära flockimmunitet redovisas ibland i förbifarten, men är inte som tidigare vecka ett stort fokus.
- Liksom under de senaste veckorna finns det artiklar som menar att Sverige kan komma att klara sig förhållandevis bra ekonomiskt eftersom vi inte har stängt ner samhället. Regeringens och Konjunkturinstitutets ekonomiska prognoser har fångats upp.

Publiceringar om Sverige på digitala plattformar

- Antalet publiceringar om Sverige i allmänhet har ökat något på engelska och spanska den senaste veckan. Sverige omnämns dock inte lika ofta på ryska och arabiska som veckan innan.
- Antalet publiceringar om Sverige och Coronaviruset har inte förändrats i någon större utsträckning mot förra veckan. Undantaget är spanska där publiceringarna ökat.
- Generellt är samtalet om Sverige och Coronaviruset mer polariserat i sociala medier än i nyhetsmedier.
- Sveriges strategi är ofta föremål för diskussion. Å ena sidan hävdas det att Sverige har klarat coronapandemin relativt bra hittills, trots att vi valt att inte införa strikta restriktioner. Å andra sidan hävdas det att Sverige har drabbats hårt. I båda fallen görs referenser till statistik över antalet dödsfall i Sverige och hur den svenska ekonomin har påverkats.
- Inlägg på sociala medier som gränsar till konspirationsteorier om Sveriges hantering är fortsatt få till antalet.

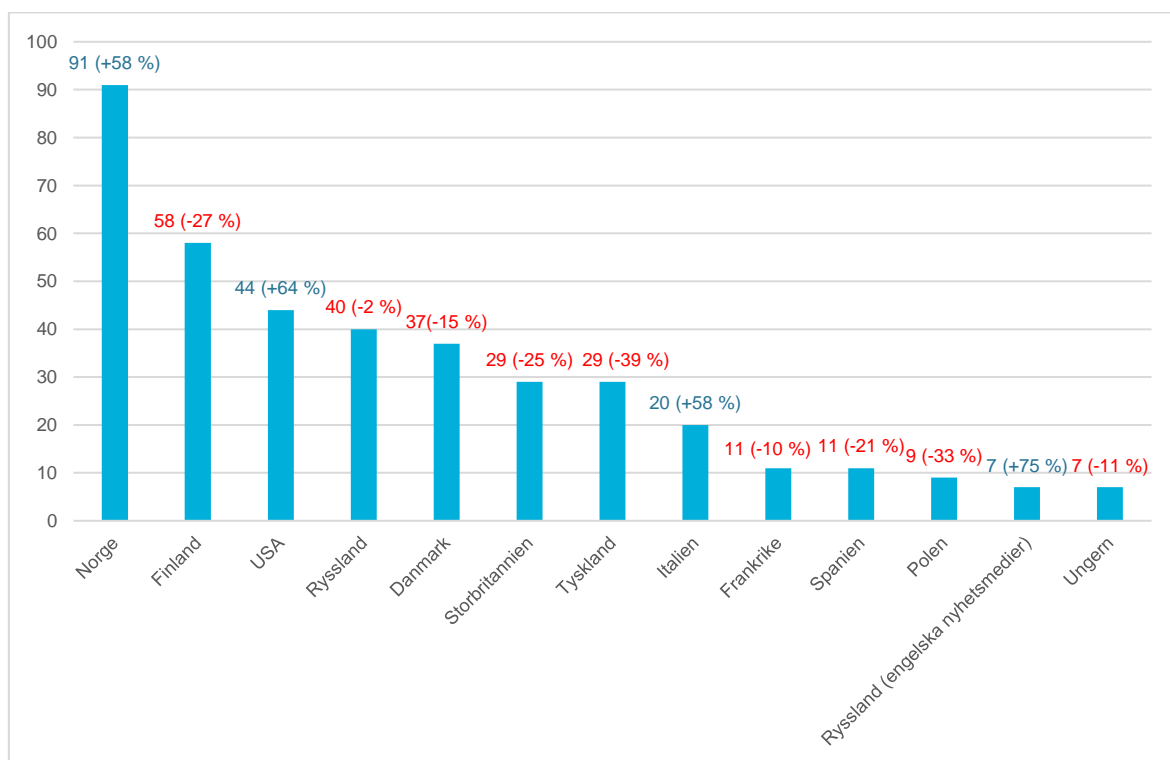
Kommunikation i de officiella Sverigekanalerna

- SI:s bedömning är att intresset för covid-19 och Sveriges strategi börjar avta i samtliga språkkanaler.
- De få kommentarer som berör covid-19 är både positiva och negativa. De kritiska kommentarerna hänvisar till upplevda höga dödstal, krav på ”lockdown” och den turkiska medborgaren som flögs till Turkiet. I de engelska kanalerna handlar de positiva rösterna om hur Sverige hanterat krisen (vilket vi inte sett tidigare), och att den svenska strategin varit rätt.

Publiceringar om Sverige i internationella medier

I detta avsnitt ges sammanfattande kommentarer till rapporteringen om Sverige och corona och covid-19 i de internationella medier som SI följer. SI har i analysen utgått från de största och andra relevanta nyhetsmedier i varje land (se fotnoter per land). Under vissa länder nedan redogörs även för de mest delade artiklarna den senaste veckan. I dessa fall utgår inte sammanställningen från särskilda nyhetsmedier utan fokuserar uteslutande på det som har delats mest på sociala medier. Dessa listor kan därmed inkludera andra artiklar än nyhetsartiklar (t.ex. bloggar, mindre kända hemsidor, osv).

Den senast undersökta tidsperioden har flest publiceringar skett på norska, följt av rapportering i Finland och i USA (se figur 1).

Figur 1: Antal artiklar publicerade om Sverige under perioden 29 april – 5 maj i de största nyhetsmedier som SI följer. Förändring jämfört med föregående period inom parentes.

Samtalet om Sverige i internationella medier på olika språk

Engelska – USA⁴

- Den senaste veckan har det varit relativt vanligt med diskussioner om Sveriges strategi i förhållande till huruvida det amerikanska samhället ska öppnas.
- Flera medier tar upp de förslag som kommit från den amerikanska högern om att USA bör anamma en svensk modell. Politico, New York Times och Bloomberg med flera redogör för de faktorer som gör Sverige unikt, vilket de menar gör den svenska strategin svår att kopiera.
- Johan Norberg och Lars Trädgårdh citeras i Politico angående den unika svenska tilliten till staten, det öppna samhället och individualismen. Socio-kulturella faktorer i Sverige nämns och till viss del även att Sverige är glest befolkat.
- Anders Tegnell berättar i flera medier om den relativa framgången med den svensk strategin.
- WHO:s omnämnande av Sverige får viss uppmärksamhet i amerikanska nyhetsmedier. Artiklarna redogör för uttalandet och sätter det i en amerikansk kontext.
- President Trumps uttalanden om Sverige plockas upp i amerikanska nyhetsmedier. Forbes citerar Trumps kommentarer på Twitter och har en längre redogörelse för Sveriges strategi.

Engelska – Storbritannien⁵

- Den senaste veckans rapportering fokuserar något mindre på corona än tidigare. Innehållet är överlag neutralt och sakligt. Det gäller t.ex. reaktionerna på Trumps negativa tweet om läget i Sverige och WHO:s positiva uttalande om Sveriges strategi.
- Det är fortsatt fokus på Sveriges höga dödstal och att vi går vår egen väg. Det är viss övervikt på de negativa följderna, men det förekommer också artiklar som tar upp att dödstalen ska tolkas med försiktighet. Det konstateras att det inte alltid är relevant att jämföra statistik mellan länder.
- Liksom tidigare förekommer det många bilder och videos på svenskar som tycks leva som vanligt.
- Den mest tydliga kritiken mot Sverige avser misslyckandet i äldrevården.
- Anders Tegnell citeras några enstaka gånger.

⁴ nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com apnews.com thehill.com npr.org

⁵ thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk inews.co.uk www.birminghammail.co.uk www.manchestereveningnews.co.uk www.heraldscotland.com www.scotsman.com www.irishtimes.com www.independent.ie metro.co.uk www.metro.news www.standard.co.uk www.express.co.uk www.bbc.co.uk economist.com news.sky.com www.spectator.co.uk theguardian.com

Ryska⁶

- Rapporteringen bedöms liksom tidigare överlag vara neutral och saklig.
- I Ryssland tillämpar man karantän och en huvudfråga är huruvida Sveriges strategi är rätt eller fel.
- De ryskspråkiga medierna fortsätter att i hög grad hämta information från olika västerländska källor och det är fortsatt stort fokus på intervjuer med enskilda personer. Anders Tegnell får stort medialt utrymme, men den senaste veckan syns även bl.a. epidemiologen Johan Giesecke, utrikesminister Ann Linde och president Donald Trump. Svenska institutets generaldirektör Madeleine Sjöstedt nämns i en översättning av en artikel från Svenska Dagbladet. Enstaka ”vanliga svenskar” finns också med, men fokus ligger på beslutsfattare.
- Sveriges ambassadör i Belarus, Christina Johannesson, bemöter i en intervju de missförstånd som förekommer kring att Sverige och Belarus skulle ha identiska strategier. Intervjun publicerades i tyt.by, Belarus mest inflytelserika webbtidning. Den finns också med bland de mest delade artiklarna på ryska.
- På VK dominerar nu trenden att jämföra Sverige och Belarus, något som pågått iett par veckor. I cirka 40 % av inläggen nämns de två länderna tillsammans. I cirka en fjärdedel av inläggen ligger fokus på Sveriges åtgärder mot coronapandemin. Det är vanligt med jämförelser med det egna landet.
- På VK finns några få inlägg om WHO:s positiva kommentar till Sveriges agerande.
- Kommunstyrelsens beslut att sprida ut hönskött i stadsparken i Lund i syfte att avhålla människor från valborgsfirande, uppmärksammas av flera medier och finns även med i enstaka inlägg på VKontakte.

Ryska (engelskspråkiga medier)⁷

- De flesta artiklar den senaste veckan handlar inte om Sveriges hantering av coronapandemin. Bland artiklar med fokus på corona lyfts flera helt olika aspekter.
- WHO:s positiva kommentar till Sveriges strategi tas upp, liksom antalet döda i Sverige. Att Carl Bildt förespråkar globalt samarbete för att möta coronapandemin uppmärksammas, liksom att kommunstyrelsen i Lund spred ut hönskött i stadsparken i syfte att förhindra valborgsfirande.

Arabiska⁸

- Generellt beskrivs läget som stabilt med färre dödsfall jämfört med tidigare. Krisen bedöms dock vara långt ifrån över. Sveriges engagemang i utvecklandet av ett vaccin mot coronaviruset hyllas, vilket ger intrycket att Sverige tar initiativet i kampen mot viruset.

⁶ tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru gazeta.pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru fan.ru vesti.ru pravda.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru 1tv.ru tvzvezda.ru

⁷ Sputniknews.com, RT.com, tass.com

⁸ Svenska Institutet bevakar endast mest delade artiklar på arabiska. Därför kan inte någon heltäckande lista för bevakade medier uppges.

- Den svenska strategin hyllas i samband med WHO:s uttalanden om att vi lyckats vidta åtgärder som bygger på tillit mellan myndigheter och befolkningen. Dessutom verkar Trumps uttalanden om Sverige ha bidragit till en positiv beskrivning av den svenska modellen mot coronaviruset.
- Experter och myndighetsföreträdare nämns stundtals – särskilt i samband med statistik om nya sjukdomsfall, dödsfall och antalet patienter på intensivvården.
- På Twitter återfinns reaktioner på uppgifterna om att Erdoğan och Turkiet hämtat en man i Sverige med ambulansflyg. Dock är det mycket kritik mot Erdoğan och Turkiet.

Spanska⁹

- Den senaste veckans rapportering är överlag neutral, och varierad eftersom de flesta av veckans publiceringar inte berör Sverige och corona. Det förekommer fortsatt rapportering om möjligheten att uppnå flockimmunitet i Stockholm i maj. I sammanhanget hänvisar man till uttalanden från Anders Tegnell och Folkhälsomyndigheten. Det hänvisas också till intervjuer med Anders Tegnell och FHM i bl.a. BBC, CNN och Nature.
- I en av den senaste veckans mest delade artiklar i *Vozpopuli*, med titeln ”¿Y si Suecia tuviera razón?” (”Tänk om Sverige hade rätt?”) beskrivs Sverige som ”kontrollgrupp” i ett experiment. Artikeln handlar bland annat om vad som händer med ekonomin i ett land som inte stängt ner på samma sätt som många andra länder.
- Flera artiklar tar upp WHO:s kommentar rörande Sveriges hantering av coronapandemin, dvs att strategin kan vara ett föredöme och fungera som exempel på hur det under en längre tid går att ”samexistera” med pandemin. I samband med denna rapportering riktas även viss kritik mot att WHO är inkonsekventa eller motsägelsefulla i sina uttalanden (t.ex. att Kina agerat föredömligt med hårda restriktioner). Man rapporterar även om att Sverige inte har lyckats skydda de äldre i tillräckligt stor utsträckning, om bristen på skyddsutrustning och att Sverige har fler dödsfall än grannländerna.
- Det rapporteras att den svenska strategin inte skulle vara genomförbar i Spanien. Bl.a. hänvisar man till den låga tilliten till regeringen och att Spanien är mindre individualistiskt än Sverige.

Italienska¹⁰

- Den senaste veckan har rapporteringen i italiensk media ökat. Överlag är rapporteringen neutral till positiv och den tidigare negativa rapporteringen om situationen i Sverige har avtagit. Det som dominerar rapporteringen om Sverige den senaste veckan är WHO:s kommentar om att Sverige kan vara ett föredöme när det gäller att ”samexistera” med viruset. De flesta tidningar citerar uttalandet och vissa skriver fördjupande om läget i Sverige. Vissa artiklar är kritiska till WHO:s uttalande som uppfattas som motsägelsefullt (eftersom man tidigare uttalat sig positivt om Kinas agerande).

⁹ elpais.com elmundo.es lavanguardia.com elconfidencial.com elespanol.com huffingtonpost.es abc.es europress.es vozpopuli.es eldiario.es marca.com

¹⁰ ilfattoquotidiano.it repubblica.it corriere.it rainews.it lastampa.it ilgiornale.it ilsole24ore.com internazionale.it msn.com left.it

- Diskussionen om flockimmunitet, som dominerade i förra veckas rapportering, förekommer inte längre. Däremot berättas det om Sveriges samexistens med viruset, att vi är ett öppet samhälle som tillämpar social distansering och personligt ansvar.
- I ett radioreportage från Sverige rapporterar man att svenska näringslivet och den svenska ekonomin drabbats hårt under coronapandemin, trots att vi inte har stängt ner samhället. Riksbankens prognos för Sveriges ekonomi och prognosen för arbetslösheten omnämns. I reportaget resonerar tidigare EP-ledamoten Anna Maria Corazza Bildt om varför den svenska strategin inte hade varit möjligt i Italien, där flera generationer ofta bor tillsammans och människor träffas ute dagligen.
- Sverige jämförs i ett par artiklar med Lombardiet, som har samma befolkningsstorlek och där man trots strikta karantänsregler haft betydligt fler dödsfall än Sverige. I samband med detta ställer man sig frågan om karantän varit en nödvändig åtgärd.

Franska¹¹

- Endast ett fåtal artiklar har publicerats den senaste veckan i franska medier, varav ungefär hälften handlar om Sveriges hantering av corona. Det är inte särskilt stort fokus på vare sig den svenska strategin eller antalet döda den senaste veckan, och rapporteringen är fortsatt neutral. Vissa medier rapporterar noga antalet dödsfall, något som kan tolkas såväl positivt som negativt. Det beror ofta på om statistiken sätts i relation till befolkning eller om det handlar om hur Sverige redovisar den, (något vi påstås göra på ett sätt som skiljer sig från andra länder).
- Sverige lyfts mer och mer fram som ett exempel eller ett land med en strategi att följa. Däremot förekommer ofta en invändning om att Sverige har betydligt färre invånare än Frankrike och därmed finns inte jämförbara förutsättningar.
- Flera nyhetsmedier rapporterar om att Sverige befinner sig i ett bättre ekonomiskt läge än många andra länder vars ekonomier varit nerstängda i flera veckor. Det rapporteras dock att även Sveriges ekonomi har påverkats.
- En artikel, ”*En Suède, la pandémie due au coronavirus révèle la marginalisation des plus âgés*” (”*Coronapandemin i Sverige avslöjar marginaliseringen av de äldsta*”), redogör för negativa aspekter av den svenska äldreården (och delvis sjukården), inte enbart relaterat till coronapandemin, utan också sedan innan.

Tyska¹²

- Det är fortsatt relativt mycket rapportering i tyska medier, men en minskning sedan föregående vecka. Rapporteringen är överlag neutral.
- Den senaste veckan har artiklarna framför allt uppmärksammat Sveriges R-tal, och att det nu beräknas vara under 1. Man undrar därför om Sveriges väg kanske ändå är den rätta.

¹¹ lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr leexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com franceinfo.fr lci.fr afp.com

¹² bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com

Läget i Sverige beskrivs som fortsatt avslappnat med medborgare som tar ansvar för social distansering, samtidigt rapporteras det om välbesökta uteserveringar och joggare längs strandpromenader. Det skrivs även om den kritik som framkommit mot den svenska strategin, och experter berättar att Sverige har tre gånger så många dödfall som Tyskland.

- Det rapporteras också om att Stockholm kan uppnå flockimmunitet i maj, och emellanåt att detta är ett positivt resultat av att Sverige valt en annorlunda väg under coronapandemin.
- WHO:s uttalande om att Sverige kan vara ett föredöme har fångats upp av flera medier. I sammanhanget skriver man om att Sverige har ett bra samtal mellan myndigheter och medborgare som bygger på förtroende.
- NDR rapporterar att äldre (80 år+) inte får intensivvård i så hög utsträckning som andra länder i Europa (*„Keine Intensivmedizin für über 80-Jährige?“*). Detta baseras på rapporteringar i svenska medier om icke-utnyttjade IVA-platser och ett uttalande från en läkare i norra Sverige som medverkat i ZDF. Det rapporteras om att det i alla länder är de äldre som utgör majoriteten av de som dör.
- Även denna vecka finns det artiklar om hur näringslivet, såväl stora som små företag, drabbas av coronapandemin. Finansminister Magdalena Andersson citeras med anledning av de ekonomiska prognoserna som presenterats av bl.a. Konjunkturinstitutet. Det kan noteras att man i detta sammanhang inte omnämner de näringslivsinsatser som presenterats i Sverige.

Ungerska¹³

- Rapporteringen om Sverige och corona har minskat i ungersk media den senaste veckan. De flesta artiklar har varit neutrala eller positiva. De negativa artiklar som förekommit handlar inte om corona, utan har koppling till migrationsfrågan.
- Det går att skönja en tydlig förändring i beskrivningen av Sveriges strategi. Den beskrivs nu oftare som framgångsrik och framställs inte som en motsats till Ungerns egen. Det konstateras att alla länder kommer att behöva öppna upp och det resoneras kring om Sverige kan vara ett gott exempel att följa, framförallt med tanke på de positiva effekterna på ekonomin.
- Det förekommer inte längre negativa hänvisningar till statistik som anger dödstal.
- Statsminister Stefan Löfvens tal under första maj nämns. Det noteras att hans popularitet har nått en rekordhög nivå och att 70 % av svenskarna är nöjda med coronahanteringen.
- Det rapporteras om att kommunstyrelsen i Lund inför valborg spridit ut höns gödsel för att hålla människor borta från firandet i stadsparken. Lösningen framställs som innovativ och ett alternativ till regleringar och karantän.

¹³ nepszava.hu magyarnemzet.hu index.hu 444.hu hvg.hu origo.hu 888.hu pestisracok.hu hirado.hu hirtv.hu atv.hu rtl.hu

Polska¹⁴

- Rapporteringen om Sverige minskade den senaste veckan. Den är fortsatt överlag neutral och faktabaserad och det är vanligt med referenser till statistik.
- Det går att urskilja två olika övergripande åsikter om Sveriges strategi och Sverige används både som positivt och negativt exempel i den inrikespolitiska diskussionen. En åsikt är att Sveriges strategi är kontroversiell och man hänvisar till högre dödstal än andra nordiska länder. Enligt en annan åsikt anses strategin vara liberal, fungerande och mer hållbar på sikt. Man påpekar att strategin innebär att det blir lättare att öppna upp samhället och det framgår att den är baserad på tillit och individens eget ansvar. Det noteras också att strategin är utformad av experter och inte politiker.
- Anders Tegnell beskrivs som ansvarig för den svenska strategin. Det hänvisas till intervjuer i brittiska medier med Tegnell och epidemiologen Johan Giesecke och Neil Ferguson, brittisk epidemiolog och coronarådgivare, och det talas om ”experternas duell”.
- I en del mer kritiska artiklar citeras anhöriga till avlidna, som lägger skulden på otillräckliga åtgärder eller bristande hjälp från vården. Andra kritiska artiklar handlar om integration och migrationspolitik och påpekar att antalet döda är fler i t.ex. Järvaområdet. Det sägs också att inte ens coronapandemin hindrar gängkriminaliteten. En del medier hävdar att det i Sverige är förbjudet att ta upp att flest brott begås av människor med utländsk bakgrund.
- Det rapporteras om att kommunstyrelsen i Lund spred höns gödsel i stadsparken i syfte att avskräcka besökare under valborg. Dessa artiklar har haft ett något humoristiskt anslag.
- Maciej Zaremba intervjuades återigen under veckan och gav en bakgrund till den svenska strategin.

Norska¹⁵

- De flesta artiklar har fortsatt en neutral ton, men jämfört med förra veckan ser vi något fler positiva artiklar. Rapporteringen handlar då ofta om att det s.k. R-talet i Sverige nu är under 1, och om det fortsätter att vara det så kommer pandemin gradvis att ebba ut.
- Rapporteringen handlar även om att WHO ger Sverige beröm för vår hantering av pandemin, och att andra länder kan ha mycket att lära av Sveriges strategi när de lättar på restriktionerna. Man skriver också att Michael Ryan på WHO förtydligar att Sverige har infört många åtgärder för att kontrollera covid-19 och att vi har fått oförtjänt dåligt rykte för vår strategi.
- Samtidigt rapporteras det om de fortsatt relativt höga dödstalen i Sverige som man jämför med de andra nordiska länderna. Flera artiklar hävdar också att Tegnell ska ha erkänt att Sverige kanske inte valt rätt strategi, men det framkommer samtidigt att det egentligen handlar om att Folkhälsomyndigheten hela tiden utvärderar och tittar på åtgärder utifrån ny kunskap och nya utmaningar.

¹⁴ wyborcza.pl rp.pl gazetaprawna.pl gpcodziennie.pl poltyka.pl newsweek.pl wsiecprawdy.pl dorzeczy.pl gazetapolska.pl wprost.pl onet.pl wp.pl natemat.pl niezalezna.pl tvp1.tvp.pl tvp.info tvn.pl tvn24.pl polsat.pl

¹⁵ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

- Även denna vecka nämns flockimmunitet i rapporteringen om Sverige, men till skillnad mot tidigare görs det ofta för att jämföra med hur nära Norge är att uppnå flockimmunitet. Här menar man att Norge ligger långt efter Sverige. Kritiken som framkommer kommer i det här sammanhanget framförallt från svenska experter. Tegnell riktar kritik mot hur Sverige har hanterat äldreomsorg och hemsjukvård under många år.
- Nyheten om att man i Sverige har tagit beslut om att inte använda någon digital app för smittspårning får viss uppmärksamhet, och Tegnell får motivera detta beslut.
- Vissa artiklar handlar om att norrmän samlar in namnunderskrifter för att lätta på reserestriktionerna till Sverige. Man vill kunna åka över gränsen under sommaren, exempelvis till sitt landställe, utan att behöva sitta i 14 dagars karantän när man återvänder till Norge.
- Tegnell är fortsatt den person som norska medier oftast refererar till.

*Finska*¹⁶

- Jämfört med förra veckan har kritiken mot Sveriges strategi mattats av något. WHO:s positiva uttalande citeras 4 gånger och Donald Trumps positiva uttalande om Sveriges hantering citeras 2 gånger. Den kritik som framförs kommer från vårdpersonal från Finland som arbetar i Sverige, men inte från experter.
- Även om läget i Sverige beskrivs som mer stabilt, rapporteras det fortsatt om det höga antalet dödsfall, särskilt bland äldre. Rapporteringen bedöms som mer nyanserad och innehåller resonemang om både för- och nackdelar.
- De mer kritiska artiklarna anser fortsatt att de svenska åtgärderna är "slapphänta", och man rapporterar om att man i Sverige inte alltid följer rekommendationerna. De två professorerna som räknat ut "sluttalet" för döda i corona citeras i en artikel, men i övrigt omnämns ingen svensk expert.
- Stefan Löfvens uttalande om att man misslyckats värna de äldre omnämns. Johan Carlson på Folkhälsomyndigheten citeras också ett par gånger. Han kritiseras dock för att han skryter och framhåller Sverige som bättre än andra länder.
- Återigen lyfts den finska oron för spridning av coronaviruset till Finland via finländsk vårdpersonal i norra Sverige. Detta trots att de som arbetspendlar till Sverige har testats för corona och inte varit smittade.
- Tegnell citeras inte denna vecka i finska medier.

*Danska*¹⁷

- De mest delade artiklarna är denna vecka försiktigt positiva; de tar upp att smittspridningen nu är lägre i Sverige än i Danmark och påpekar att detta kan tyda på att Sveriges strategi under coronapandemin fungerar.

¹⁶ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

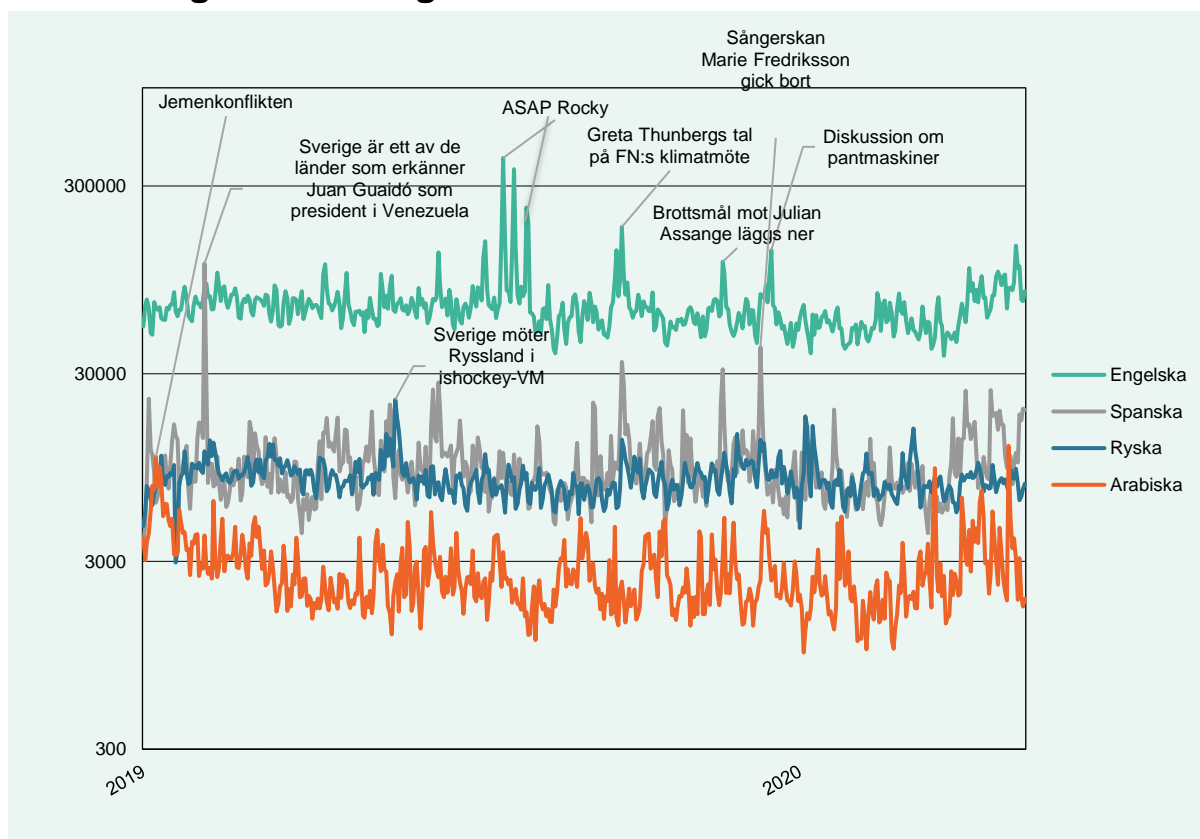
¹⁷ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

- Även denna vecka rapporteras det dock om Sveriges relativt höga dödstal, och en dansk expert uttalar sig om att man inte bara kan titta på det sk. reproduktionstalet, att det är många faktorer som spelar in.
- Andra teman är Trumps kritik av Sverige, WHO:s uttalande om Sveriges strategi, dödstalen på äldreboenden samt att en sjuksköterska på Karolinska avlidit i covid-19. Även denna vecka förekommer bilder på svenskar på utekaféer eller gräsmattor.
- I en utredande artikel i den politiska tidskriften RÆSON kritiseras TT och den danska nyhetsbyrån Ritzau för att ha förvrängt WHO:s uttalande om Sveriges coronahantering. Enligt journalisten har Sverige "flörtat med" idén om flockimmunitet, använt WHO:s uttalande för "nationell självhävdelse", gjort jämförelser av dödstal med andra europeiska länder som inte stämmer. Inte heller ska den svenska ekonomin gynnas av vår strategi: "Landets många coronaoffer dog en förgäves och meningslös död i ekonomiskt hänseende".
- Anders Tegnell är fortsatt den svenska expert som man oftast refererar till, i en neutral ton. Bland annat förklarar han varför vi i Sverige inte bör ha någon app för smittspårning. En artikel citerar Stefan Löfvens uttalande om att svenskarna inte kommer att göra några resor i sommar, vare sig utrikes eller inrikes.

Publiceringar om Sverige på digitala plattformar

I detta avsnitt redogörs för publicering om Sverige på de fyra språk som SI kontinuerligt har bevakning på: engelska, spanska, ryska och arabiska. Det material som samlas in består av nyhetsartiklar och inlägg på öppna sociala medier, bloggar och forum, vilka samlat här benämns som publiceringar. Till skillnad mot i avsnittet innan är det således en större mängd material som redovisas nedan. I avsnittet redovisas både för volym över antal publiceringar om Sverige generellt, samt specifikt för Sverige relaterat till Coronaviruset.

Publiceringar om Sverige i allmänhet

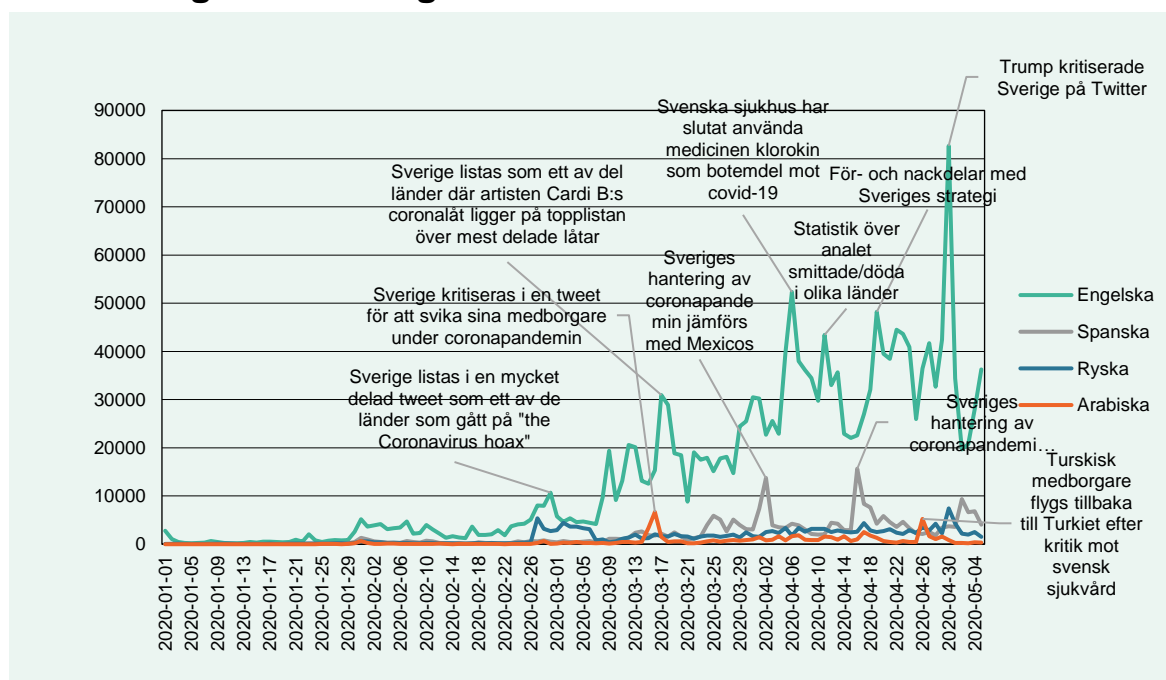
Figur 2: SI:s kontinuerliga bevakning av det totala samtalet om Sverige på digitala plattformar på engelska, spanska, ryska och arabiska. Grafen visar antalet publiceringar per dag och inkluderar en mängd olika källor som sociala medier, bloggar, forum och nyhetsmedier på respektive språk.

Det totala antalet publiceringar om Sverige fortsätter att öka något jämfört med förra veckan på engelska och spanska. Sverige omnämns dock inte lika ofta på ryska och arabiska denna vecka som veckan innan.

Coronaviruset fortsätter att präglade innehållet i publiceringarna om Sverige. En uppskattning är att coronarelaterade publiceringar upptar runt 40 procent av alla publiceringar om Sverige på engelska och ryska. Jämfört med förra veckan utgör därmed publiceringar om Sverige och corona en större andel av det totala antalet publiceringar om Sverige på ryska. Även publiceringar om coronaviruset på spanska har ökat något och utgör denna vecka 35 procent av det totala antalet publiceringar om

Sverige på spanska. På arabiska utgör coronarelaterade publiceringar en mindre andel denna vecka, 21 procent.

Publiceringar om Sverige och coronaviruset

Figur 3: Publiceringar om Sverige i relation till Coronaviruset på engelska, spanska, ryska och arabiska. Grafen visar antalet publiceringar per dag, och inkluderar inlägg på sociala medier, bloggar, forum och nyhetsartiklar. Sökorden för coronaviruset redovisas i fotnot.

Publiceringar som rör Sverige och coronaviruset fortsätter att öka i antal på alla fyra språk.

Tydligast har ökningen varit på engelska, där överlägset flest publiceringar om Sverige gjorts. På spanska, ryska och arabiska har antalet publiceringar inte ökat lika kraftigt, med undantag för att vissa enskilda poster (ofta tweetar) får relativt stor spridning.

Under den senaste veckan har Donald Trumps tweet uppmärksammats på engelska. Han skriver att Sveriges strategi lett till ett högt antal dödsfall, och menar att USA har tagit rätt beslut genom att införa restriktioner.¹⁸ När Donald Trump tidigare omnämnt Sverige i en tweet har detta väckt stor uppmärksamhet. Denna gång delades dock inte Trumps tweetar i samma utsträckning som exempelvis tweetarna om Last Night In Sweden eller händelserna kring ASAP Rocky.

Innehåll och tonalitet i engelskspråkiga tweetar

Tweetar utgör 70 procent av det totala antalet publiceringar om Sverige och coronaviruset på engelska den senaste veckan. SI har därför gjort en specifik genomgång av ett slumpmässigt urval av engelskspråkiga tweetar från veckan för att få en bättre förståelse för hur samtalet om Sverige och coronaviruset förs.

¹⁸ Trumps tweet 30 april, "Despite reports to the contrary, Sweden is paying heavily for it's decision not to lockdown. As of today, 2462 people have died there, a much higher number than the neighboring countries of Norway (207), Finland (206) or Denmark (443). The United States made the correct decision!"

Precis som tidigare veckor omnämns Sverige fortsatt i listor över antalet sjukdomsfall/avlidna i olika länder, men i allt större utsträckning tycks statistik användas för att underbygga en argumentation för att Sveriges strategi har lyckats eller misslyckats. Samtalet om Sverige kretsar framför allt kring följande:

- Diskussionen om Sveriges coronahantering är fortsatt polariserad. Å ena sidan hävdas det att Sverige har klarat coronapandemin relativt bra trots att vi valt att inte införa strikta restriktioner. Referenser görs ofta till det begränsade antalet dödsfall och att ekonomin klarat sig bättre än i många andra länder. Även WHO:s uttalande om Sveriges strategi har präglat diskussionen. Å andra sidan hävdas det att Sverige har drabbats hårt. Även här refereras till den svenska statistiken över antalet dödsfall och utvecklingen för den svenska ekonomin.
- Inlägg om flockimmunitet förekommer alltmer sällan jämfört med tidigare veckor.
- Diskussioner om användningen av malariamedicinen klorokin syns i betydligt mindre utsträckning Tidigare lyftes Sverige fram som ett land vars sjukhus slutat använda klorokin p.g.a. negativa biverkningar hos patienterna. Som en följd av Trump-administrationens försvar för klorokin har en diskussion uppstått om för- och nackdelar när det gäller användning av medicinen – Sverige omnämns då indirekt.
- Inlägg på sociala medier som gränsar till konspirationsteorier om Sveriges hantering är få till antalet.